

MAKRO GÖRÜŞ

Dış Ticaret

Ağustos 2021

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Ağustos'ta ihracat ithalattan hızlı arttı. Ağustos ayında ihracat yıllık bazda %51,9 artışla 18,9 milyar dolara çıkarken, ithalat %23,6 seviyesinde görece yavaş kalan büyüme ile 23,2 milyar dolar oldu. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriler ise Temmuz'daki zayıf performansın ardından Ağustos'ta ihracatın hızlı arttığını, ithalatın bir miktar yavaşlayarak da olsa güçlü artış kaydettiğini gösterdi. Söz konusu dönemde aylık bazda ihracat %4,9, ithalat %4,5 oranında arttı.

Ağustos'ta ihracatın ithalatı karşılama oranı artarken, dış ticaret açığı daraldı. Ağustos 2020'de %66,4 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı Ağustos 2021'de %81,6'ya yükseldi. Dış ticaret açığı ise 6,3 milyar dolardan 4,3 milyar dolara geriledi. 2020 Ağustos'ta 44 milyar dolar olan enerji hariç dış ticaret açığı Ağustos 2021'de 524 milyon dolara düşerken, altın ve enerji hariç dış ticaret açığı 616 milyon dolardan 295 milyon dolara indi. Altın dengesindeki iyileşme sürerken, ham petrol fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle genişleyen enerji açığı toplam dış ticaret açığındaki iyileşmeyi sınırladı. Bu sonuçlarla ilk sekiz ayda ihracat 2020'nin aynı dönemine göre %36,9 artışla 140,2 milyar dolara çıkarken, ithalat %25,5 artışla 170,0 milyar dolar oldu. Böylece dış ticaret açığı yıllık bazda %9,8 azalarak 298 milyar dolara geriledi.

Ağustos'ta hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ekonomilere yapılan ihracat hızlandı. AB ekonomilerine yapılan ihracat Ağustos'ta yıllık bazda %51,1 artarken, AB hariç Avrupa'ya yapılan ihracatta artış %35,9 oldu. Asya'daki gelişmiş ekonomilere yapılan ihracat toparlanırken, Kuzey Amerika'ya yapılan ihracatta yıllık bazda artış %81,6 ile hız kazandı. Benzer şekilde gelişmekte olan ekonomilere yapılan ihracat da ivme kazandı. Aynı dönemde gelişmekte olan ekonomilerin toplamına yapılan ihracat %47,7 oranında artarken, en yavaş artış Yakın ve Orta Doğu (%33,8) ülke grubunda yaşandı. Güney Amerika ekonomilerine yapılan ihracat ise yıllık bazda %190,0 ile en hızlı artan oldu.

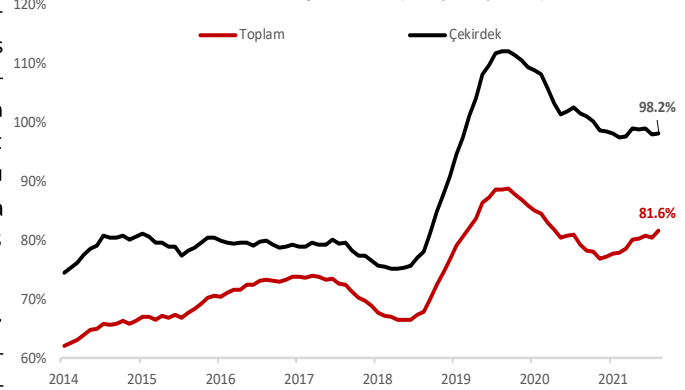
İthalatın detayları Ağustos'ta iç talebe ilişkin karışık bir tablo ortaya koydu. Toplam tüketim mali ithalatı yıllık bazda sadece %5,1 artarken, binek otomobil ithalatında daralma %46,7 ile peş peşe ikinci aya taşınmış oldu. Dayanıklı tüketim malları ithalatı yıllık bazda %54,2 artarken, yarı dayanıklı ve dayanıksız tüketim mallarında sırasıyla %12,8 ve %25,9 seviyesinde artışlar gözlemlendi. Bununla birlikte, geçen yıl Ağustos'ta güçlü artan yatırım malları ithalatı 2021'in aynı döneminde %14,5 ile ılımlı bir artış kaydetti. Ara mali ithalatı ise %27,6 arttı. Ara malları içerisinde enerji faturasındaki yüksek artışlara rağmen diğer gruplarda karışık bir görünüm ortaya çıktı. Toplam enerji ithalatı %99,4 artarken, enerji hariç ara mali ithalatında %14,7 ile sınırlı artış meydana geldi.

Üç aylık ortalamalarda devam eden yavaşlamaya rağmen, ihracattaki mevcut tempo dış talebin gücünü koruduğuna işaret ediyor. Bununla birlikte, enerji ithalatındaki artış toplam dış dengedeki iyileşmeyi sınırladı. Eylül ayına ilişkin öncü veriler hem ihracat hem de ithalatın yavaşlamaya devam etmiş olabileceğine işaret ediyor. Orta vadede ihracatta artışların, Türkiye'nin ticaret ortaklarındaki toparlanmanın seyri ile uyumlu daha makul bir hızda devam edeceğini tahmin ediyoruz. İthalat tarafında ise çekirdek unsurlarda iç talepteki yavaşlama ile ivme kaybı sürebilecek olsa da enerji faturasının dış ticaret açığındaki iyileşmeyi sınırlayıcı bir unsur olacağını değerlendiriyoruz.

Temel Dış Ticaret İstatistikleri (Milyon Dolar)

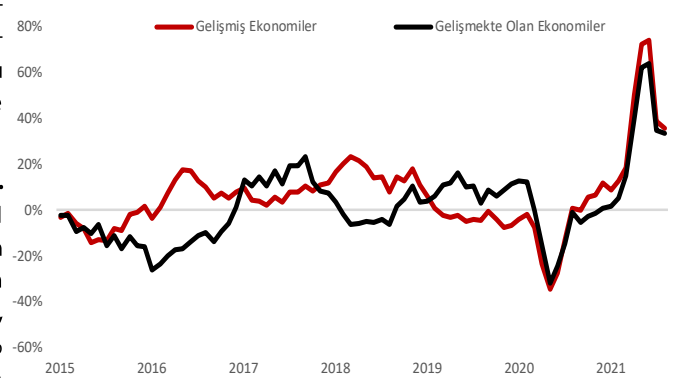
	Ağu.20	Ağu.21	Yıllık Değişim	Ocak-Ağustos 2020	Ocak-Ağustos 2021	Yıllık Değişim
İhracat	12,456	18,916	51.9%	102,406	140,195	36.9%
İthalat	18,757	23,175	23.6%	135,426	169,975	25.5%
İhracat/İthalat	66.4%	81.6%		75.6%	82.5%	
Toplam Dış Ticaret Dengesi	-6,300	-4,259	-32.4%	-33,020	-29,780	-9.8%
Altın ve Enerji Hariç Denge	-616	-295	-52.1%	-3,440	-4,665	35.6%

İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (12-Aylık Toplamlar)

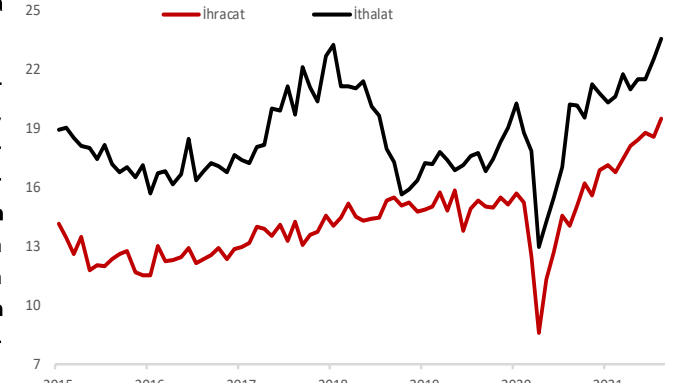
Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Toplam İhracatta Ülke Gruplarının Yıllık Değişimi (3 Aylık Ortalamalar)

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış İhracat ve İthalat (Milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2021 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşlerle sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonlan olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

